

Становище
за дисертационен труд
за получаване на образователната и научна степен “Доктор”
по професионално направление 3.3 Политология (Публична администрация)

Автор на дисертационния труд: Николаос Павлидис, редовен докторант в катедра „Публична администрация“, СУ „Св. Кл. Охридски“;

Тема на дисертацията: THE CATALYTIC ROLE OF LEADER: RESEARCH IN THE PUBLIC AND PRIVATE SECTOR (КАТАЛИТИЧНАТА РОЛЯ НА ЛИДЕРА: ИЗСЛЕДВАНЕ В ПУБЛИЧНИЯ И ЧАСТНИЯ СЕКТОР)

Научен ръководител: доц. д-р Албена Танева, катедра „Публична администрация, СУ „Св. Кл. Охридски“.

Автор на рецензията: проф. д-р Татяна Томова; катедра „Публична администрация, СУ „Св. Кл. Охридски“.

Общо представяне на докторската дисертация.

Дисертацията на Николаос Павлидис отговаря на формалните изисквания за разработване на подобен вид труд. Тя се състои от 148 страници текст, библиография (28 стр.) и приложения, в които са включени основните изследователски инструменти, използвани от автора в процеса на докторантското му изследване.

Рецензираният труд се състои от Увод, пет Глави и Заключение. В **Увода** е анализирана актуалната социална ситуация, в която според автора „лидерите са на изчезване“. Оттук се извежда необходимостта от задълбочаване на изследванията в областта на лидерството. Във **втора глава** е формулиран изследователския проблем. Разработени са целите, задачите и методите на изследването. Обяснена е актуалността на темата.

В **следващите две глави** са въведени основните концепции, свързани с темата и изследователските задачи на автора: лидерство и типове лидерство, емоционална интелигентност, публичен и частен сектор. **Последните две глави** представят модела на проведеното емпирично изследване и анализират резултатите от него. **Заключението** обобщава основните тези, представени в изложението. То съдържа изводи за основните насоки за бъдещите изследвания в областта на лидерството.

Експлицитно (в Първа глава) е формулирана **основната теза** на дисертацията, а именно, че емоционалната интелигентност е от съществено значение за типа лидерство, който води до по-добро представяне на организацията. Именно тя е в основата на каталитичната (според термина, използван от автора) роля на лидера.

В изследователско отношение дисертацията има следните силни страни:

1. Направен е преглед на основни теоретични идеи в областта на лидерството.
2. В дисертацията ясно е описан методът на емпиричното изследване.
3. Приложени са модерни, широко признати методики за установяване на типа лидерство и на равнището на емоционална интелигентност.
4. Дисертацията е написана на добър научен език.
5. Проведено е интересно изследване, което може да бъде определено като експеримент, въпреки че авторът не го определя по този начин.

Актуалност:

Разработената проблематика е актуална. Основната причина за това е, че организациите от всички обществени сектори непрекъснато търсят възможности за повишаване на ефективността и качеството на представянето си без да променят структурата и дейностите, които извършват. Общоприето е, че ефективното лидерство е един от възможните начини за подобряване на представянето на организациите най-вече чрез повишаването на мотивацията и съпричастността на работната сила към организацията. В същото време ефективното лидерство зависи както от самата организация, така и от качеството и нагласите на заетите в нея, така и от заобикалящата я среда. Това е и причината поради която ефективното лидерство е променлива величина без ясно очертани, предварително зададени параметри. Затова литературата в областта на лидерството непрекъснато нараства и интересът към него не намалява.

Качества на методиката

За провеждане на включеното в дисертацията емпирично изследване е разработена подходяща методика. Целта, хипотезите и извадката на изследването са представени ясно в дисертацията. Самото изследване е насочено към установяване на връзката между типа лидерство и нагласите и интегритета на заетите в съответната организация. Изследователският дизайн е оригинален. Изследването е проведено с една и съща методика и извадка два пъти, като между двете изследователски серии са предприети мерки за влияние върху представителите на една от групите респонденти – тази на лидерите.

Оценка на достоверността на материала, върху който се градят приносите на дисертацията.

Фактите, на основата на които са изградени приносите, са набрани чрез подходящи методи (преглед на теоретични изследвания, емпирично изследване на нагласите на мениджъри и на заети). Няма доказателства данните и изводите от тях да са манипулирани.

Научни и научно-приложни приноси.

Основният изследователски принос на дисертацията е емпиричното потвърждение на връзката между емоционалната интелигентност на лидерите и нагласите и интегритета на служителите в нея. Според автора, не просто типа лидерство, а емоционалната интелигентност на лидерите е необходима за подобряването на представянето на организацията. Освен това, въпреки че това твърдение не е идентифицирано в самооценката на приносите, авторът доказва че емоционалната интелигентност на лидерите може да бъде развивана чрез целенасочено обучение, както и че наличието ѝ веднага се отразява на нагласите на заетите в организацията. Като цяло приносите на дисертацията са научно-изследователски – те дефинират нови проблемни области и изследователски въпроси, на които изследванията в областта на лидерството трябва да отговорят занапред.

Личният принос

Дисертацията и изводите от нея са личен принос на Николаос Павлидис. Особен интерес в това отношение представлява изследователската методика, поради наличието на целенасочено въздействие върху групата на лидерите между двете изследователски серии и установяването на развитието на всеки отделен респондент чрез сравнение на отговорите му. Ако докторантът беше развил и обяснил по-подробно начина на въздействие (от дисертацията става ясно, че целенасочено е разпространявал материали към анкетиранияте лидери) и беше контролирал ефекта от него, то изследователският дизайн би придобил характеристиките на експеримент и многократно би повишил стойността и на изследването, и на резултатите.

Оценка на публикациите.

Докторантът участва в настоящата процедура с 3 статии, свързани с темата на дисертацията. Те са представени на научни форуми и са публикувани в съответните сборници от доклади и в научни списания с рецензиране. Научното им качество е на добро равнище.

Авторефератът

Авторефератът задоволително представя съдържанието на дисертацията.

Самооценката на приносите в голяма степен отговаря на постигнатото от Николаос Павлидис в дисертационното му изследване.

Представената за публична защита дисертацията има и някои **слабости**:

Основната сред тях е свързана с факта, че независимо от заявката още в заглавието на дисертацията, спецификите на лидерското поведение в публичния и съответно в частния сектор не са открити. Напротив – самата методика е разработена при приемане на предпоставката, че

съществена разлика няма. Това може и да е така, но в никакъв случай не е доказано в рецензираната работа. Самата Трета глава, посветена на разликите между публичния и частния сектор е доста повърхностна и не допринася съществено за постигане на изследователските задачи.

В тази връзка е и въпросът ми към Николаос Павлидис:

Има ли разлика между типове лидерство в частния и в публичния сектор? Има ли разлика най-вече в демократичния стил на лидерство в двата сектора?

Ако да – какъв е произходът на тази разлика?

Необходимо ли е лидерството в частния и съответно в публичния сектор да се измерва и наблюдава с различни методики?

Надявам се, че размишленията по тези въпроси ще осмислят в някаква степен бъдещата работа на Николаос Павлидис, който доказва с настоящата дисертация, че притежава изградени изследователски компетенции в областта на социалните науки.

Заключение.

Като имам предвид качествата на дисертационното изследване и значимостта на приносите, с пълна убеденост гласувам „за“ и препоръчвам на членовете на Научното жури да присъдят на Николаос Павлидис образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 3.3 Политология (Публична администрация).

29. 06. 2023

Проф. дпн Татяна Томова